

Dalītā atkritumu vākšana un depozīta sistēma

Ambiciozie mērķi

(no kopējā radīto sadzīves atkritumu svara)

	2018.g.	2019.g.	2020.g.
Sagatavošana atkārtotai izmantošanai, pārstrāde vai materiālu reģenerācija (izņemot enerģijas reģenerāciju un atkritumu pārstrādi materiālos, kurus paredzēts izmantot kā degvielu) – kopējais valsts mērķis	30%	40%	50%
Sagatavošana otrreizējai izmantošanai pārstrāde vai reģenerācija (<i>% no kopējā attiecīgā atkritumu veida apjoma</i>):	2018.g.	2019.g.	2020.g.
Papīru saturošos atkritumus	56%	61%	64%
Metālu saturošos atkritumus	34%	38%	42%
Plastmasu saturošos atkritumus	24%	27%	29%
Stiklu saturošos atkritumus	42%	45%	46%

Pašvaldībām līdz 1.07.2018. ir jāizstrādā darbības plāns noteikto mērķu sasniegšanai un tas jāiesniedz Valsts vides dienestam.

līdz 2014.gada 31.decembrim

Dalīta savākšanas sistēma šādām kategorijām:

- **papīru** saturoši atkritumi;
- **metālu** saturoši atkritumi;
- **plastmasu** saturoši atkritumi;
- **stiklu** saturoši atkritumi.

Līdz **2020. gada 31. decembrim** izveido dalītas savākšanas sistēmu **bioloģiski noārdāmiem** atkritumiem.

EK agrīnā brīdinājuma ziņojuma secinājumi

- Pārstrādājamo atkritumu (tostarp bioatkritumu) dalīta vākšana nenotiek efektīvi;
- Mājsaimniecībām nav ekonomiska stimula šķirot atkritumus;
- Latvijā ražotāju paplašinātas atbildības uzņēmumi nesedz pilnībā dalītās vākšanas izmaksas;
- Nepieciešamas lielākas investīcijas projektos, kas atrodas atkritumu hierarhijas augšgalā (piemēram, atkārtotā izmantošana un pārstrāde), neaprobežojoties tikai ar atkritumu apstrādi

Obligāti pārstrādes mērķrādītāji pašvaldībām

Pieņemt nacionālos tiesību aktus, ar ko paredz, ka **pašvaldībām jāsasniedz 50% pārstrādes mērķrādītājs**, sekot līdzī īstenošanai un paredzēt konkrētas sekas vai sodus par mērķrādītāju nenasniegšanu.

Īstenot mehānismu, kas nosaka, ka pašvaldībām savas shēmas ir jāuzlabo, **ja nav izpildīti minimālie standarti, un paredz sodus/sekas** par neatbilstību standartiem.

Ieviest **bioatkritumu obligātu dalītu savākšanu** un pieņemt normatīvos aktus par komposta standartiem, kas veicinātu komposta un digistāta plašāku izmantošanu.

Statistika

	2015	2016	2017*
Radīts	798 060	802 470	850 677
Pārstrāde	229 000	364 120	618 024
	(29%)	(45%)	(73%)
Apglabāšana	494 000	353 860	230 620
	(62%)	(44%)	(27%)

Paralēlo sistēmu radīšanas sekas?

Dalītas vākšanas sistēmas infrastruktūra + RAS +
depozīta sistēmas infrastruktūra = ??????

Cik tas maksā?
Kurš to apmaksās?

Kāds labums
un kam?

Plānotais depozīts

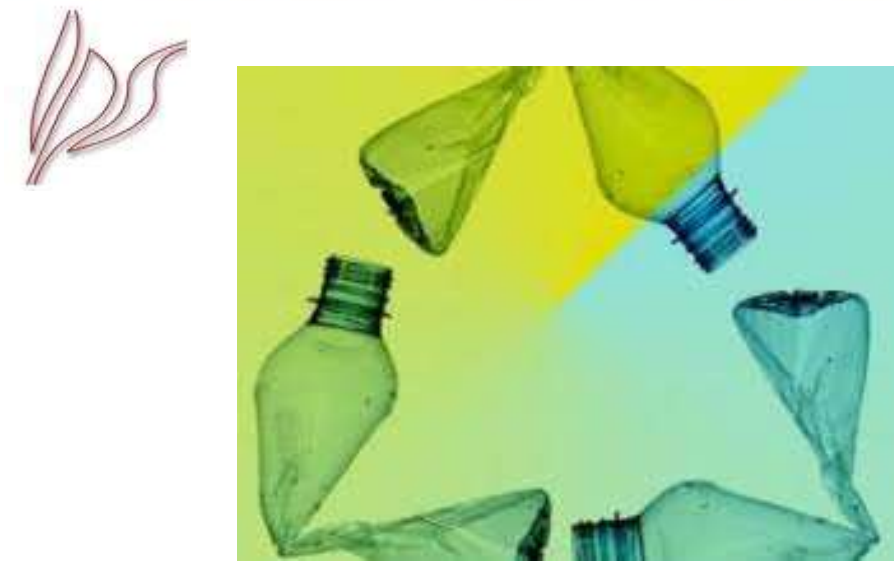
- aptuveni **8-9%** no kopējā iepakojuma
- tikai **2-3%** no kopējā Latvijas atkritumu daudzuma
- Investīcijas **30 -35 milj. eiro** un gada uzturēšanas maksa
- investīcijas dalītās atkritumu vākšanas sistēmā šobrīd sastāda vairāk kā **80 milj. Euro**
- 4000 (+ 1500) dalītās vākšanas punkti + maršruti
- Caur **šķirošanas līnijām ~450 000 to** atkritumu
- Iepakojuma apsaimniekošana **konteinersistēmā** šobrīd izmaksā **ap 12 miljoniem eiro.**

Vēl no EK rekomendācijām

Pārvaldīt savākšanas infrastruktūru tā, lai tā **papildinātu, nevis dublētu pašvaldības atkritumu savākšanas infrastruktūru.**

ES līdzekļu izlietojums. Par prioritāti izvirzīt tos projektus, kas ir atkritumu hierarhijas augšgalā (piem., MKI shēmu izmēģinājumi un atkritumu, tostarp bioatkritumu, dalītā savākšana). Pieejamos līdzekļus novirzīt **piemērotai bioatkritumu apstrādes infrastruktūrai**

Valstis (iest.ES gads), kur ir DS/ pievienošanās gads	Sistēma nav
Belgium (1958) Ir dažiem veidiem	Austria (1995)
Croatia (2013) Ir no 2005	Bulgaria (2007)
Denmark (1973) Ir 2002, diskusijas par lietderību	Cyprus (2004)
Estonia (2004) Ir 2005	Czech Republic (2004)
Finland (1995) Ir PET 2008, bundžas 1996	France (1958)
Germany (1958) Ir 2003	Domā atteikties, jo dārgi!!
Lithuania (2004) Ir 2016	Greece (1981)
Malta (2004) Ir dažiem veidiem (atkritumu nodoklis)	Hungary (2004) (ir atkritumu nodoklis)
Sweden (1995) Ir bundžas 1984 un PET 1994	Ireland (1973)
Norvēģija Ir 1999	Italy (1958)
	Latvia (2004)
	Luxembourg (1958)
Netherlands (1958) mazajam iepakojumam bija jau 1993., lielajām 1,5 l pudelēm 2006	sistēmas noriets, plāno tuvākā laikā atteikties!
	Poland (2004)
	Portugal (1986)
	Romania (2007)
	Slovakia (2004)
	Slovenia (2004)
	Spain (1986)
	United Kingdom (1973)

Alītas atkritumu apsaimniekošanas centrs (ARATC) – 7 pašvaldības.

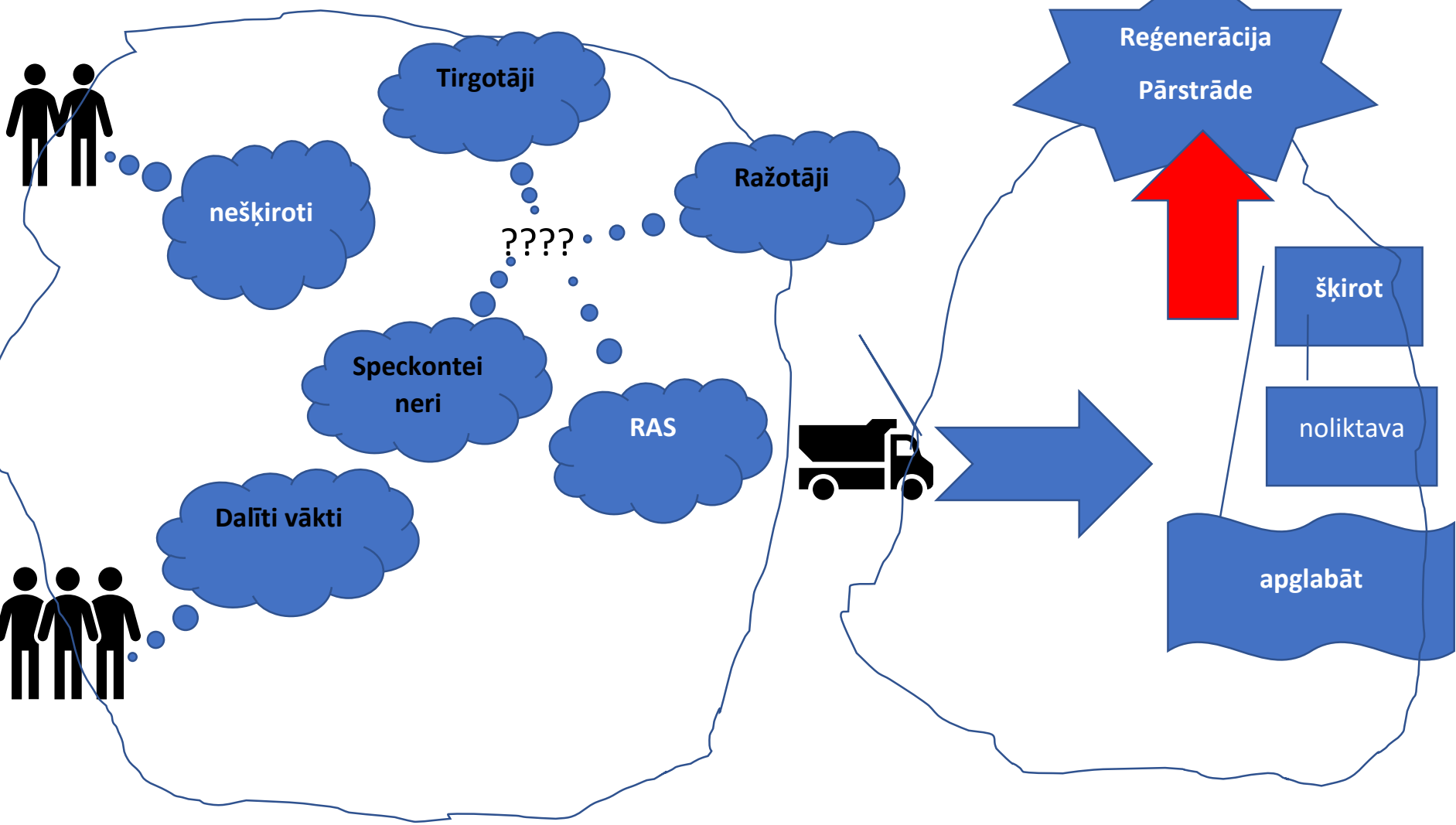
ARATC – kompostēšana.

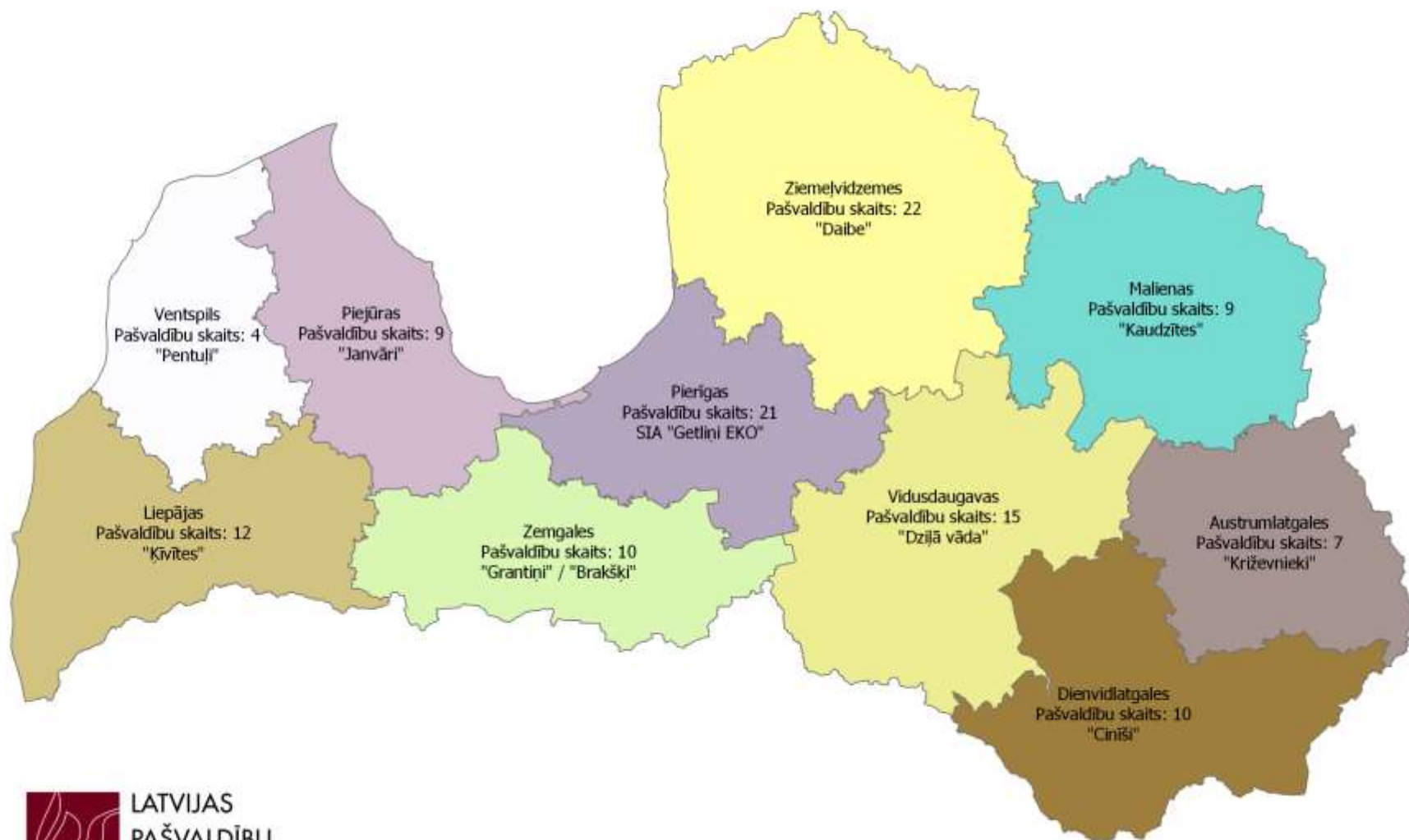

Kādaī jābūt sistēmai valstī, lai uzņemtas saistības izpildītu?

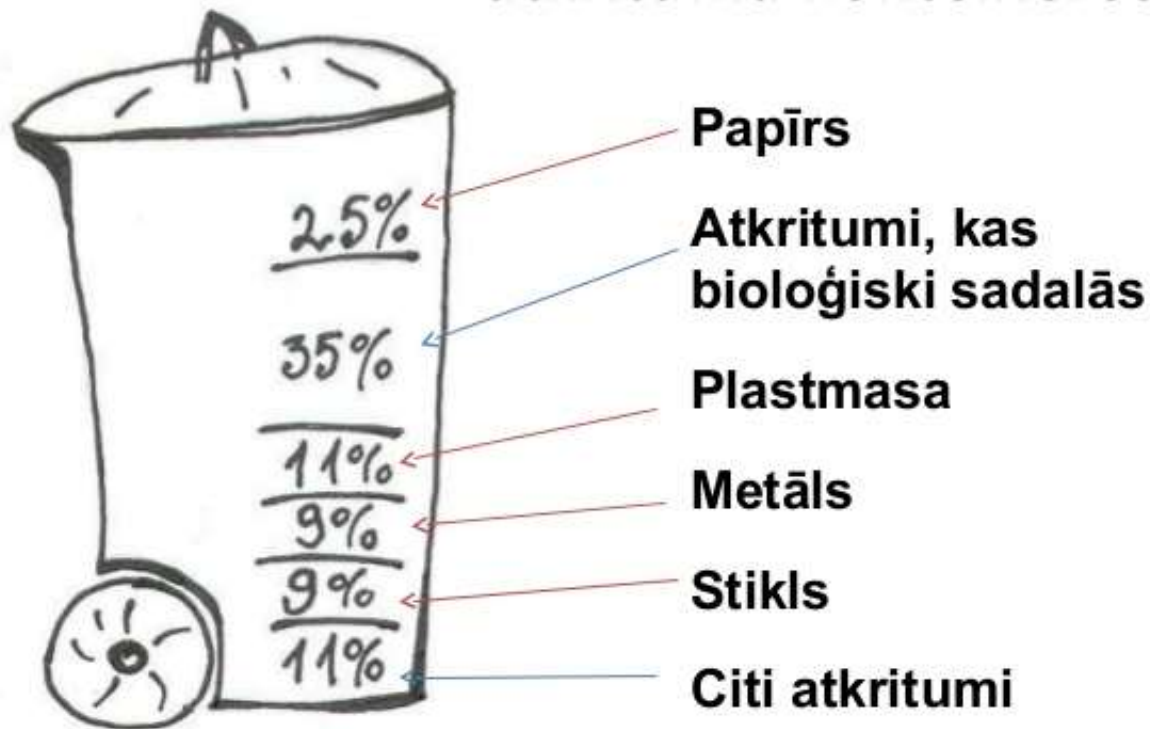
Atkritumu apsaimniekošanas reģioni

LATVIJAS
PAŠVALDĪBU
SAVIENĪBA

Kas ir mūsu atkritumu konteineros?

LPS padomniece **Sniedze Sproģe**

31.10.2018., Jūrmalā

sniedzes@lps.lv